herpy

PILEGIFTFRØER

Andean Poison Frog

Andinobates opisthomelas

Andinobates opisthomelas er en lille, dagaktiv pilegiftfrø på 15-20 mm fra Colombias Andesbjerge, hvor den lever i løvlaget i fugtig bjergskov i Antioquia og Caldas. Arten er sårbar i naturen, og der findes næsten ingen viden om pasningen.

Familie: Dendrobatidae Tidligere navn: *Ranitomeya opisthomelas; Dendrobates opisthomelas; Minyobates opisthomelas*
Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**15-20 mm** snude-kloak-længde
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Jordboende**
Biotop	**Bjergskov**
Hudgift i naturen	**Mild**
Hudgift i fangenskab	**Ingen** Opdrættede dyr. Vildfangne dyr kan beholde giften længe
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 50 × 60 cm** L × B × H til 5 voksne dyr
Temperatur, dag	**22-25 °C**
Temperatur, nat	**18-21 °C**
Luftfugtighed	**80-100 %**
Vand	**Ingen vandskål**
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudserne bæres til vand**
Æglægning	**På jorden**
Æg pr. lægning	**1-2**
Klækning	**16-24 dage**
Larvetid	**108-112 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Alger/planter og færdigfoder**
Yngelpleje	**Bærer haletudserne**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
IUCN	**Sårbar (VU)**

Hele slægten Andinobates står på CITES liste II, så handel over EU's grænser kræver CITES-tilladelser, og dyrene skal kunne dokumenteres som opdrættede. Arten er sårbar i naturen, og vildfangne dyr bør ikke anskaffes.

Om arten

Andinobates opisthomelas er en lille, dagaktiv pilegiftfrø. Hannerne måler 15-19 mm og hunnerne 15-20 mm fra snude til kloak. Arten blev beskrevet i 1899 af George Albert Boulenger som *Dendrobates opisthomelas* og har siden stået i *Minyobates* og *Ranitomeya*, før den kom til slægten *Andinobates*.

Huden indeholder gift, som pilegiftfrøer i naturen optager fra deres byttedyr. Dyr, der opdrættes på foderdyr fra kulturer, er uden gift. Giftens styrke hos arten er ikke undersøgt, så vask hænderne efter arbejde i terrariet.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

Udbredelse og levested

Andinobates opisthomelas findes kun i Colombia, i den nordlige del af den vestlige og centrale Andeskæde i departementerne Antioquia og Caldas. Fundene ligger mellem omkring 530 og 2.200 m.

Arten er sårbar, fordi skoven ryddes til landbrug, kvægdrift og skovhugst og brændes, og fordi sprøjtning af markerne kan dræbe frøerne. Der fanges også mange dyr ulovligt til dyrehandel. Udbredelsen omfatter flere beskyttede skovområder.

> **Oprindelig udbredelse:** Colombia.

LEVESTED

Andinobates opisthomelas lever på jorden i fugtig bjergskov, i løvlaget og ved træernes fod. Den klarer sig i mange slags skov, fra uberørt skov til skovrester og nogle forstyrrede områder. Haletudserne vokser op i vand, der samles i bromelier. Klimaet i bjergskoven er køligt og fugtigt med tåge og regn det meste af året.

Læs mere: Opdræt af haletudser

Pasning

TERRARIET

Der findes næsten ingen viden om pasningen af *Andinobates opisthomelas*, og arten holdes næppe. Pasningen bygger på levestedet, den kølige og fugtige bjergskov med løvlag og bromelier, og på nære slægtninge. Tallene for terrarie, temperatur, æg, klæktid og larvetid er lånt fra *Andinobates bombetes*, som lever i nabobjergene og er opdrættet i fangenskab, og levealderen fra de bedre kendte små pilegiftfrøer *Ranitomeya reticulata* og *Ranitomeya variabilis*.

Et terrarie på 45 × 50 × 60 cm passer til en gruppe på op til fem dyr. Indret med et drænlag af lerkugler, en bund af kokosfibre og skovjord og et tykt lag visne blade, som holdes fugtigt. Beklæd bag- og sidevægge med kork eller kokosplade, og plant tæt med klatreplanter, mos og bromelier, der samler vand til haletudserne. Læg bark og flade, fugtige skjul på jorden. Ventilation er nødvendig, for stillestående luft giver svamp.

Læs mere: Terrarieopbygning og bioaktiv bund

TEMPERATUR

Dagtemperaturen skal være 22-25 °C, og om natten må den gerne falde til 18-21 °C som i bjergskoven. Hold temperaturen under 27 °C. Placér terrariet uden direkte sol, brug lys, der ikke varmer, og sørg for god ventilation; en ventilator i rummet hjælper på varme sommerdage. Opvarmning er sjældent nødvendig i en opvarmet stue. Arten har ingen vinterhvile.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Luftfugtigheden skal være 80-100 % og aldrig under 70 %. Sprøjt to gange om dagen, morgen og eftermiddag, eller brug et tågeanlæg eller regnanlæg med osmosevand eller regnvand. Overskydende vand skal kunne løbe af gennem drænlaget, så bunden er fugtig, men aldrig vandfyldt. Overfladen må tørre let mellem sprøjtningerne, og bladene skal være våde, så frøerne kan drikke dråberne. Er luften for tør, gemmer frøerne sig, og huden bliver mat.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

VAND OG VANDKVALITET

Der er ikke brug for en vandskål; frøerne drikker dråber fra planter og sprøjtevand. Til haletudserne bruges bromelier med vand i bladakslerne eller små plastbægre med 2-3 cm vand. Brug osmosevand, regnvand eller afkloreret postevand, og skift vandet i bægrene, når det bliver uklart. Undgå sæbe, rengøringsmidler og klorholdigt vand, for padder optager stoffer gennem huden.

LYS OG UVB

Lyset er først og fremmest til planterne: plantelys i 10-12 timer om dagen giver dagsrytme og vækst. UVB er næppe nødvendigt, men en svag UVB-lyskilde (zone 1) over en del af terrariet skader ikke, når der er skygge under planterne. Lyset må ikke varme, for varme fra lamper er den hyppigste årsag til for høje temperaturer.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Foderet er små leddyr: springhaler, små bananfluer (*Drosophila melanogaster*) og små isopoder. Nyforvandlede unger tager kun springhaler. Fodr hver dag eller hver anden dag med det, frøerne æder på en time, og drys foderdyrene let med kalk og vitaminer 2-3 gange om ugen. Hold selv kulturer af springhaler og bananfluer, så der altid er foder.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Andinobates opisthomelas er dagaktiv og lever på jorden, så den holder sig lavt i terrariet, i løvlaget og ved bromelierne. Hos *Andinobates bombetes* giver en gruppe med flere hunner end hanner flest æg; det samme er et godt udgangspunkt her. Frøerne er sky, og mange skjul gør dem mere trygge og dermed mere synlige. De bør ikke håndteres, fordi huden er sart; ved rengøring flyttes de med et lille bæger.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønsforskelle og alder ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret for arten. Hunnerne bliver lidt større end hannerne, og hos de nære slægtninge kendes hannen på kaldet.

PARRING

Parringen er ikke beskrevet for arten. Hos *Andinobates bombetes* kalder hannen og vælger æglægningsstedet. Hvad der udløser parringen, og hvor ofte hunnen lægger, er ikke dokumenteret.

ÆG OG HALETUDSER

Hunnen lægger æggene i løvlaget, og når de klækker, bærer hannen haletudserne på ryggen til vand, fx i bromelier. Antallet af æg pr. lægning er ikke dokumenteret; tallet i boksen er lånt. Haletudserne kan opfostres enkeltvis i bægre med 2-3 cm vand ved stuetemperatur og fodres med fiskefoder i flager i meget små mængder, så vandet ikke bliver grumset.

METAMORFOSE

Klæktid og larvetid er ikke dokumenteret for arten; tallene i boksen er lånt. Når forbenene kommer, sænkes vandstanden til højst haletudsens højde, og der lægges en bark- eller bladkant, så den lille frø nemt kommer op på land.

OPDRÆT AF UNGER

Nyforvandlede unger er meget små og tager kun springhaler de første to uger, derefter også de mindste bananfluer. Hold dem i en lille, fugtig boks med fugtigt køkkenrulle, bark og et fugtigt skjul, og drys foderet med kalk og vitaminer.

Sundhed og typiske fejl

Typiske fejl hos små pilegiftfrøer fra køligt klima:

- Varme over 27 °C giver stress og manglende ædelyst og kan i værste fald dræbe frøerne.
- For tør eller stillestående luft giver mat hud, svampeinfektioner og vægttab.
- Foder uden kalk og vitaminer giver svage knogler, især hos hunner, der lægger æg.
- Indvoldsparasitter er almindelige hos vildfangne dyr; en dyrlæge med forstand på padder kan undersøge en afføringsprøve.

En sund frø har glat, farverig hud og en rund mave. Syge dyr isoleres i en fugtig boks, og en dyrlæge med forstand på padder kontaktes hurtigt.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.